

WEINIG GELOOF IN DE POLITIEK

Harmen Binnema

We zijn niet op zoek naar een voorganger, maar naar een president. Vorig jaar trok Tijs van den Brink in 'God, Jesus, Trump!' door Amerika, in een poging te begrijpen waarom zoveel christenen op Trump hadden gestemd. Op een man die vooral bekend was van dubieuze financiële transacties, buitenechtelijke affaires en racistische opmerkingen. Maar stuurde God niet vaker vreemde figuren om ons te leiden? Bovendien: Trump was tegen abortus en dat is alles wat telt, dan vergeef je hem de rest. Hij beschermt bovendien het recht om wapens te dragen, iets wat blijkbaar voor christelijk moet doorgaan.

Onlangs keerde Van den Brink terug en veranderde zijn aanvankelijke verbazing in ongeloof. Hoe konden christelijke kiezers er zo van overtuigd zijn dat de verkiezingen waren gestolen? Hoe kon het dat velen ook deelnamen aan de bestorming van het Capitool? Zijn zorgvuldig opgebouwde beeld van losgeslagen reischoppers aan de ene kant en brave christenen, met weliswaar wat aparte opvattingen, aan de andere kant, viel in duigen. De scheidslijn bleek flinterdun.

de rest van hun zittingsperiode hoor je dat geloof weinig terug. Het beperkt zich meestal tot de partijen bij wie je het verwacht, zoals ChristenUnie, SGP en DENK. De SGP geldt als een soort relikwie uit vervlogen tijden, een herinnering aan hoe Nederland ooit was. We ervaren de SGP inmiddels als gewoon. Soms worden we opgeschrikt, als er steun wordt uitgesproken voor de Nashvilleverklaring, voor de doodstraf of wanneer er actie wordt gevoerd tijdens de Week voor het Leven.

Voor de meeste kiezers speelt geloof geen rol in het stemhokje. Een niet-gelovige kandidaat staat hier, anders dan in de Verenigde Staten, bepaald niet op achterstand. Het is in de meeste verkiezingsprogramma's vaak lang zoeken naar de woorden geloof, religie of levensbeschouwing. Bij vrijwel alle partijen is dat niet vanuit een afkeer van geloof, maar is het vooral onverschilligheid. Geloof doet er niet toe, het trekt geen kiezers.

In het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen is het dan ook goed zoeken naar stellingen die met geloof, of tenminste met morele vraagstukken te maken hebben. Er is een stelling

Geloof doet er niet toe, het trekt geen kiezers.

Aan deze kant van de oceaan kijken we vol verwondering naar de grote rol die geloof speelt in de Amerikaanse samenleving en politiek. Evenals de nauwe verbinding tussen geloof en nationalisme: de bijbel en de vlag in elkaars verlengde. Het idee dat de Verenigde Staten een door God uitverkoren en beschermd land is. Het 'God bless America' uit de mond van zowel Democratische als Republikeinse presidenten. Dat zien we Rutte of Willem Alexander niet zo snel doen. Sterker nog: hier voeren we eens in de zoveel tijd weer de discussie over de bede aan het eind van de troonrede. Inmiddels is er een fraai Nederlands compromis en zegt de koning ter afsluiting: 'U mag zich in uw werk gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden'. Want rechtstreeks naar Gods zegen verwijzen, dat doen we toch liever niet.

Politici die in het debat van hun geloof getuigen, of bij wie in hun standpunten hun geloof doorklinkt, zijn zeldzaam in Nederland. Alleen bij de installatie van nieuwe Kamerleden hoor je soms uit onverwachte hoek 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig', maar in

over abortus, met de wat vreemde formulering 'Abortus moet makkelijk worden gemaakt'. DENK, CU, SGP en CDA zijn het daar niet mee eens (net als onder meer Forum, JA21 en 50PLUS), terwijl D66, GroenLinks, VVD, PvdA en PvdD het ermee eens zijn. Ook de stelling dat scholen geen leerlingen mogen weigeren op basis van geloof, wordt voorspelbaar beantwoord, zij het dat DENK, maar ook PVV zich hier voegen bij de linkse partijen die voor de acceptatieplicht zijn en we Forum opnieuw in het gezelschap van CDA, CU en SGP aantreffen. De andere stelling over geloof gaat, hoe kan het ook anders, over de islam: 'De islam vormt een bedreiging voor de Nederlandse waarden'. Het is gênant dat dit soort stellingen nog steeds in een Kieskompas staat. Maar het laat ook bij uitstek zien hoe dicht de SGP bij dit soort onderwerpen bij PVV en Forum staat. Ineens snap ik ook weer beter waar die steun voor Trump onder Amerikaanse christenen vandaan komt.

Harmen Binnema is bestuurslid van De Linker Wang.